

Sa Sella

PREMS
ORDRE

SEGONA ÈPOCA Nº 23 **** 125 P.
AGOST-SETEMBRE 1991

Revista Informativa de Sencelles

IMATGES D'AQUESTS DIES

SENCELLES DE NIT

PER GENTILESA DE **GESA**

Imatges d'ahir.....	2
Mancomunitat Pla de Mallorca.....	3
Entrevista.....	4
Cartes.....	5
Cases i terres.....	6
Notícies fresques.....	8
Han passat les festes.....	9
Entrevista.....	10
Temps enrera.....	11
A.P.A.	12
Pluviometria.....	15
Església.....	16
Cartes.....	18
Grup Parroquial d'Acció Social....	19
Cartes.....	20
Cròniques de Biniali.....	21
Música.....	22
Cartes.....	23
Opinió.....	24
Campament d'estiu a Sóller.....	26
Sa nostra vegetació.....	28
Els nostres talaiots.....	29
Opinió: L'aigua de Sencelles.....	30

FORMEN PART DE L'EQUIP DE REDACCIÓ:

Joana Ferragut
Pere Llabrés
Francesca Llabrés
Maria Zuàzaga
Pep Vallès
Antoni Vallès
Manolo Varquièl

HAN FET POSSIBLE QUE "SA SELLA" ARRIBAS FINS AQUÍ I ESPERAM QUE SEGUEIXIN COL·LABORANT COM FINS

ARA:

Jordi Zuàzaga
Joan Morro
Joan Florit
Maria Florit
Joan Florit i Salas
Maria Vich
Sebastià Roig
Observatori de Ca'n Rei
Simó J. Garau
Margarida Llabrés
Margalida Cerdà
Tomeu Morro
Guillem Mut
Joana Mª Arrom
Catalina Aloy
Joan Cirer
Francisco Ramon
Pere A. Llabrés
Francisca Cirer
Magdalena Oliver

FOTOGRAFIA

Joana Mª Arrom
Jordi Zuàzaga
Maria Vich
Joan Cirer
Pep Pons

IMPRIMEIX

Edicions Llevant, Manacor

Dipòsit legal: PM 400-89

IMATGES D'AHIR

Aquesta fotografia es va fer durant l'estiu de 1956.

Les dones es dediquen al sequer dels albarcocs. El lloc està situat on ara hi ha el magatzem de material de contrucció de Can'n Cariet. L'amo del sequer era en Racó i en Ferrerico.

CURS DE MANTENIMENT D'INSTAL·LACIONS ESPORTIVES.

(ORGENITZAT PER FODESMA- FOMENT AL DESENVOLUPAMENT SOCIAL DE MALLORCA).

LLOC D'IMPARTICIÓ DEL CURS: POLIESPORTIU SAN FERNANDO (PALMA).

DURACIÓ: 240 HORES.

HORARI DEL CURS: DE 9 a 14 HORES ; DE DILLUNS ADIVENDRES.

DATA D'INICI: 30-09-91

DATA D'ACABAMENT: 13-12-91

INSCRIPCIONS:+OFICINES DE L'INEM.

+INEM CENTRAL: POLÍGON INDUSTRIAL

GREMIO BONETEROS - ESQUINA ZAPATEROS

PALMA.

CARACTERÍSTIQUES DEL CURS.

Amb aquest curs se pretén capacitar als alumnes en el desenvolupament de tasques de manteniment d'instal·lacions esportives.

Durant el curs els alumnes entraran en contacte amb entitats amb capacitat de contractació de ma d'obra qualificada en aquests temes.

Endemés dels coneixements tècnics els participants rebran formació en temes socio-laborals i assessorament sobre tècniques de recerca d'ocupació.(Amb possibilitat de contractació quan acabi el curs).

TEMARI DEL CURS:

- Característiques generals de les institucions poliesportives.
- Mesures de seguretat a les instal·lacions esportives.
- Instal·lacions per emergències sanitàries.
- Manteniment d'instal·lacions.
- Les pistes: Instal·lació i manteniment.
- Piscines: Instal·lació i manteniment.
- Pabellons interiors.
- Coneixements laborals.

Aquest curs el poden realitzar persones amb un mínim d'EGB i coneixements del món de l'esport.

ENTREVISTA

Josep Miquel Pons Boyeras

Una vegada més, ens trobam davant un jove, ben conegut dins el poble senceller, per fer-li una entrevista dins aquest apartat.

Nom i edat?

Josep Miquel Pons i Boyeras, i tenc 17 anys.

Estat civil?

"Casat" devers ca's Pollastre.

Professió?

Anar a l'escola i anti-piròman.

Mar o muntanya?

Mar, estic fins als collons de muntanya.

Aficions?

Anar amb moto (quan no som dins ca'n "begueu"), jugar a tennis i més coses.

Quines pel·lícules prefereixes?

Les de riure, perquè fan "por", i les de por, perquè fan "riure".

Quina actriu t'agrada més?

Jo què sé!! Putes!!

Diguès noms!

En aquests moments, no me'n surt cap. Figura't!! Katherine Hepburn, Kim Bassinger,... i totes les espanyoles.

Cotxe o moto?

Moto, moto.

Una moto?

Honda, i, més concretament, la Honda VFR-750-R (RC-30).

Un cotxe?

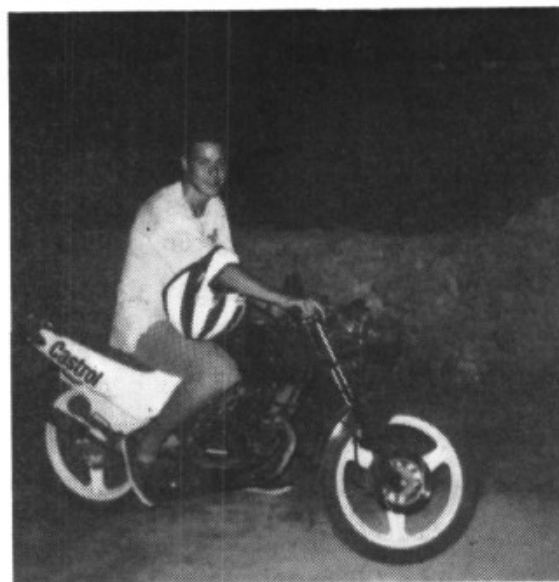
Mai m'he planificat comprar-me un cotxe.

Sexe o Drogues?

De sexe, tot el que vulguis. Drogues? Què és això?

Estiu o s'Hivern? Perquè?

S'hivern, perquè no fa aquest sol (en el moment d'aquesta entrevista estavem en el sol i a més de 40 graus. Figure't!!), i l'estiu perquè no plou. Però en general més s'estiu.

On aniries de vacances i amb qui?

Aniria a Santo Domingo i amb la meva dona, pardal!!

Què és el que anyores més de la teva infància?

Anar a escola en el convent i dur les granotes.

A quina edat vares començar a ensumar les ninetes?

Abans de néixer.

Què has trobat de ses festes?

I que vols que te digui rei? ni bé ni massa bé, bastant animades (supòs que ho entenen els "submarinistes").

Què recomanes per millorar les festes?

En primer lloc que siguin per la Mare de Déu d'Agost, i no per Nadal (ho dic pel tennis que l'haurem de jugar amb calçons llargs i jersei de llana) i en segon lloc per millorar les festes, no és necessari canviar de batle.

Tens por a la mort?

És clar. Com tothom.

Si sabiguessis el dia de la teva mort, Què faries?

Faria desastres i "punto".

Tu encares no tens edat per votar.

Però si ho haguessis pogut fer, a qui haguessis votat?

El meu vot hagués estat en blanc, perquè no hi ha ningú que sigui perfecte encara que n'hi haguí que s'ho pensin.

Si te deixassin esser batle per un dia, i doblers suficients, què faries?

Faria ses maletes, agafaria es tapins i "buuueno" ... i a l'endemà el batle bo ja ho arreglaria, que per qualche cosa és el batle.

Una anècdota.

Me'n record d'una vegada que anàvem cap a Lloret a potes. Hi va haver uns "individuos" que frissaven de què la temporada de caça estigués oberta i és varen posar a caçar llebres per la comuna de Lloret, amb la mala sort que ens varen caçar a jo i en Xicot en vers de la llebre i les festes les vàrem veure des de Son Dureta aquest any.

I, per acabar, què opines de SA SELLA?

Heu triat un lloc calorós per l'entrevista. La revista en si, està bé. Un poc curta.

CARTES

GLOSES

Cavalleret quan eres jove
que anaves de pentinat
però abans d'haver acabat
ja no duràs pels ni a sa cova.

R.F.A.

Esperem que es pròxim ple
se pugui televisar
perquè a n'el darrer el que va passar
era digne de mostrar.

A pie
Dos mesos d'Ajuntament
tothom va revolucionat
ja ho vorem en haver acabat
si haurem perdut s'amistat.

R.Pupa

CASES I TERRES

Vos presentam en aquest nou número de Sa Sella un petit reportatge sobre la possessió d'Aireflor Vell.

El topònim d'Aireflor és d'origen mossàrab, perquè deriva de "areaflo-rum" (faç o parada de flors).

Està situada entre So Na Rossa i el camí vell de Sineu. El portell principal de la possessió està al camí d'Aireflor, on estan representats dos escuts familiars.

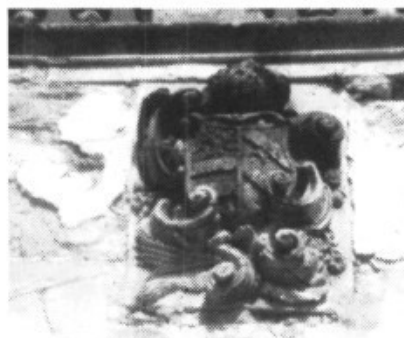
Actualment, aquesta possessió compta amb més de cent quarterades, que es divideixen en distintes finques,, com per exemple "Es camp d'es polls", "Ses vint quarterades", "Es figueral vell", "Sa tanca de s'aljub" i "Sa Pleta" (que és la garriga de la possessió).

Antigament, bona part de les terres estaven dedicades al cultiu de la vinya, com ho demostra d'existència d'un gran celler al conjunt de les cases. Aquest conreu va anar decaient, fins que fa vuit o nou anys s'acabaren d'arrabassar les darreres dotze quarterades que quedaven de ceps.

Els sembrats d'ara són de blat, ordi i garba d'avena, per alimentar la guarda d'ovelles, que és la principal activitat pagesa d'aquestes terres.

També a les finques s'hi conserven restes d'ametlerar i figueral.

Les cases de la possessió són, en l'actualitat, propietat del primogènit de la família, Joan Francesc. Les terres es reparteixen entre els germans: Paula, Victorià (escriptor famós recentment mort) i Gabriel (director general d'urbanisme del Govern Balear).

Les terres són cuidades p'en Joan Coll i na Margalida Llompart, que resideixen allà permanentment.

Els amitgers s'ocupen també del ramat. En Joan té el costum, com a passatemps, de tocar les xeremies o el flabiol, mentre guarda les ovelles.

Després de travessar el portell, distintes castes de pins i arbres donen ombra a l'ample caminal d'accés a les cases, guardades per dos cans de bestiar, que avisen de la presència d'estranyys.

Davant les cases s'hi estén un jardí amb grans arbres, caminois, bancs i taules, que demostren un antic esplendor. Darrerament, s'hi ha afegit una piscina, que no desentona de l'entorn.

Les cases de la possessió es distribueixen en torn d'una gran clasta, que té les dues entrades, una de les quals, segurament la principal, està decorada amb un magnífic escut representant les ames d'Aireflor.

A la clastra hi donen la quartera (allà on s'hi amagatzema el gra), el celler, les antigues païsses i estables, l'escala balaustrada que don

bles, l'escala balaustrada que dona a la planta noble i el grandios portal de mig punt d'accés a la vivenda. Davant aquest portal hi ha el típic pujador fet de pedra per entrar dins els carruatges.

L'arrecer de l'escala de la clastra és un bon lloc aprofitat per la madona per mantenir frescs els seus ramellers i dona una nota de verdor al pati.

La part inferior del casal és destinada a vivenda dels amos. L'entrada conserva l'antic empedrat i una magnífica escala de pedra viva per pujar al pis superior. També s'hi troba un portal d'arc apuntat que duia al vell molí de sang.

La cuina dels amos manté l'estructura originària:

El gran pinta de la xemeneia, el pedris de les gerres, petits fines-trons emblanquinats, escudellers, rentadors de pedra viva,... Dins la cuina crida l'atenció un petit apartat destinat a les cosidores i brodadores fadrines.

L'antiquíssima porta d'accés al pis noble té un curiós mecanisme per tal que sempre quedi tancada; consisteix en una politja i un contrapès.

La casa dels senyors destaca pel seu gran número d'habitacions i cambres, corredors, salons, etc.

L'hermosa capella està dedicada a l'Assumpció de Maria.

L'espaiosa cuina de la planta noble (que no té tanta antigüitat com la d'abaix) conserva encara, com a detall curiós, un petit finestró que don al menjador dels senyors que era per allà on les cuineres donaven els plats preparats a les cambreres que el servien a taula.

Al llarg del temps, les cases han anat sofrint reformes. Ara està en un lent procés de restauració i adaptació a les necessitats modernes, com per exemple, telèfon, banys, electricitat (introduïda fa set anys), etc. Un exemple de les refor-

mes sofertes és que abans de 1882 la possessió comptava amb una torre que va haver d'esser derruïda per mor que perillava, pel seu pes, l'estructura de la casa.

A la sala bona, a més dels retracts dels avant-passats s'hi troba la geneologia de la família Ramis d'Aireflor.

El primer representant fou Berenguer de Ramis que morí l'any 1293 i era natural de San Julià de Ramis (Girona). El primer Ramis que afegí el seu llinatge Aireflor, fou Miquel Ramis d'Aireflor i Gili Serra i Bauçà de Moyà (1476-1540). L'actual propietari és Josep Francesc Ramis d'Aireflor i López Pinto Rosselló i Ripoll, XVIè Senyor d'Alqueria d'Aireflor.

Aquesta família va tenir sempre molta rellevància social a Biniali, Sencelles i Mallorca sencer, com ho demostra el fet que destacats membres d'aquesta família foren alts càrrecs militars, escriptors famosos, batles, senyors d'altres grans propietats, batles reials, historiadors, polítics,...

Mostra d'aquesta transcendència social és que aquesta família fou la que, per qüestions d'un plet que tenia amb l'ajuntament, pagà el retaule major de l'Església de Sant Pere de Sencelles i també la Capella de la Mare de Déu del Carme, com així mateix altres capelles a Sant Cristòfol de Biniali.

Per acabar, com anècdota, aquí teniu una antiga glosa referida a la possessió d'Aireflor Vell:

"De su-quí veig Aireflor
les cases i el fasser,
però no veig lo meu bé
qui té ses claus del meu cor".

Agraïm sincerament la col·laboració dels amigues de la possessió d'Aireflor, Margalida Llompart Batle i Joan Coll Oliver, per la seva simpatia i amabilitat.

Joan Florit i Horrach
Maria Florit i Amengual

NOTICIES FRESQUES

BANDO MUNICIPAL:

Per ordre del senyor Batle, es fa sebre al públic que tots els amos de quarterades, quartons i destres, que tenguin ganes de foradar, se posin en contacte amb s'Ajuntament, per fer preu per vendre s'aigo, a Son Gotleu, Son Oliva, Rafal Nou, S'Hort d'es Ca, Sa Calatrava, Es Jonquet, S'Indioteria, La Soledat, llevat de Cort, que li vendrà directament es Batle.

El Alcalde

En Barramot va anar al ple,
se va seure en el racó,
i entre xum-xum i aigo,
se'n va anar ben remull.

S'oposició fa renou
i en Barramot se demana:
o no tenen quarterades
o doblers per fer un pou?

A Sencelles hi ha dues oposicions: s'oposició que tots sabem i s'oposició encuberta, que, aquesta, sí que fa renou.

Està vist que a Sencelles no podem nedar mai:
amb uns va volar sa piscina i
amb els altres volarà s'aigo.

Encesa de focs artificials de l'any que ve:

Itinerari i horari:

Primer coet: A sa creu de sa cometa a les 8 hores.

Segon coet: Camí de la Màniga a les 8,05 hores.

Tercer coet: A l'Era d'en Pelat a les 8,07 hores.

Quart coet: Al carrer dels Molins a les 8,10 hores.

Quint coet: A ses escoles a les 8,11 hores.

La traca final serà a Ruberts a les 8 i quart.

Es recomana calçons curts i sabates de fer via.

HAN PASSAT LES FESTES

Estimat poble Senceller, amb aquest escrit mirare'm de fer-vos un resum del que han estat les festes de la Mare de Déu d'Agost.

La nota discordant de les festes va esser l'aigua. Plovia del pub fins a les cotxeres incessantment mentre que a la resta del Poble es respirava un ambient més bé càlid i sec (sequetat ofegada pels distints elements líquids venals arreu de tot el poble). L'endemà el matí hi va haver algun que altre refredat, però, tot es va curar amb una aspirina. Les sirenes de les motes de la "Guardia civil de Trafico" no pogueren esser ben sentides pel personal que mirava la gran cursa, ja que el atxems eren eixordadors. La carrera, ja ficats dins la matèria i, xerrant més seriosament va tenir una gran acceptació (encara que un servidor guardava lliit amb un cap com un bombo). El megazero mos va fer una gran putada, ens tallà el sumistre ellectric durant la verbena.

Aquests instants foren ben aprofitat ja que un gran nombre d'animetes efectuaren algun "pontelo ponselo".

Les verbenes tengueren una acceptable acceptació entre el públic assistent.

Els boleros en feren recordar el temps en que tothom anava vestit de pagès i caminava a ritme de xeremia. Ara però, fora conyes, els balladors, tant propis com aliens, ho feren molt, molt, molt bé.

També cal destacar la gran actuació del grup de comèdia Senceller: El grup SANTA AGUEDA. A l'endemà dematí algun que altre bon conciutadà Senceller duia encara sa rialla a sa boca.

Ja per finalitzar(perque ja acab el paper) vos direm els noms dels guanyadors del torneig de tennis, que són els següents:

Fotre!, ara me diven que encara no s'ha acabat i que pot ser que no s'acabi enguany; bé, paciència, no mos podrem queixar de festes curtes.

JOAN FLORIT I SALAS

ENTREVISTA

Miquel Bonet

Es veritat que heu venut l'observatori?

No. Los de Costitx se creina que lo iba a regalar, pero ni se lo he regalado, ya que no estaba en mis planes, ni se lo he vendido, y además pienso añadirle más cosas.

Que fou el que us va fer canviar la professió de mecànic per la d'astrònom?

Fui mecánico hasta que me retiré en el 78, cuando tenía 57 años de edad. El motivo fue un accidente que tuve con un motor de soldadura. Un año más tarde me compre el telescopio.

Que us va costar el telescopi?

El gasto completo ascendió a más de un millón, incluyendo los dos telescopios, uno acoplado al otro, y la cúpula, que la hice yo. La cúpula es lo que cuesta más, incluso más que los dos telescopios juntos, debido a que es, al mismo tiempo, manual y automática.

Que ho considerau, una feina, un divertiment, un passatemps,...

Un pasatiempos, ya que me interesaba este tema relacionado con el universo. Solamente me dedique a ello después del accidente, durante el trabajo no hacia nada de esto, aunque ya me interesaba este tema.

Hi guanyaveu res?

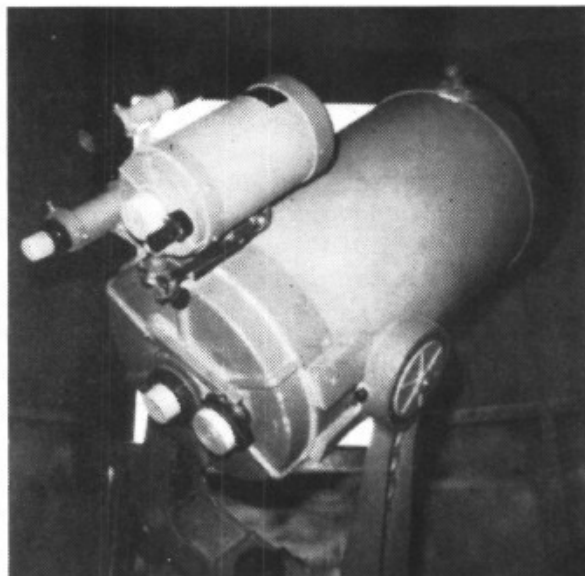
Una vez el ayuntamiento me dió 30.000 ptas., y el otro día me enteré que era la paga de un concejal, Don Ventura. De eso hace ya cerca de dos años.

Vareu tenir qualque finançament per construir i montar tot això?

Vendí un taller que tenía en Binissalem, y empezé a montarme esto.

Es veritat que vareu ser el primer aficionat en fotografiar el cometa "Halley", a l'any 1985?

Sí. Fui el primero juntamente con un compañero, Salvador Sanchez, de la sociedad de astronomía Balear. Por este hecho tuvimos un premio de 100.000 ptas., que nos lo compartimos entre los dos.

Per estar ficat dins aquest món d'astronomia d'aficionats, és necessari cap tipus d'estudi, curset,...

Yo me dedico a leer libros sobre astronomía.

Aconsellau als joves a que es dediquin a l'astronomia? Com a feina o com a passatemps?

Es aconsejable como pasatiempos después del trabajo, ahora bien, si se estudia la carrera de astrofísica, tendrá un gran porvenir.

Que opinau de la revista "SA SELLA"?

Por el pueblo que es lo hacéis bastante bien, y además tenéis bastante constancia.

T E M P S   E N   R E A

CENS DE POBLACIÓ A SENCELLES A FINALS DE 1786 (&)

L'any 1786, per order del "Bon Rei" Carles III i comunicat per el Exelemtisim Senyor José Moñino comte de Floridablanca, es realitzar un cens de població a l'Estat espanyol, conegut com el Cens de Floridablanca.

El recompte s'efectuà casa per casa, i carrer per carrer, per part de les autoritats locals. Pero, s'ha de tenir en compte que cap cens de població d'aquesta època està lliure de dubtes, encara que les errades del dit cens a les illes Balears són d'escassa importància.

La població absoluta de Mallorca era de 134.787 habitants, dels quals 3.212 pertenyien a Sencelles. Ciutat tenia 34.073 habitants, lo que era equivalent a una quarta part de la població de l'illa.

El terme municipal de Sencelles, tenia a les hores 67'81 Kms², i una densitat de 47'37 habitants per Km². Sa mitjana de l'illa era de 37'29 habitants per Km².

La distribució per grups d'edat era la següent:

Anys	<u>0-7</u>	<u>7-16</u>	<u>16-25</u>	<u>25-40</u>	<u>40-50</u>	<u>més de 50</u>	
Habitants	506	626	487	584	404	605	= 3.212

El grup dominat era el de 16 a 50 anys.

La nostra vil.la tenia més homes que dones, sobretot entre la població més jove, ja que a partir dels 40 anys, aquesta tendència canviava un poc:

<u>Edat</u>	<u>Homes</u>	<u>Dones</u>	<u>Edat</u>	<u>Homes</u>	<u>dones</u>
0-7	276	230	25-40	314	270
7-16	340	286	40-50	197	207
16-25	264	223	50 i més	260	345

Total homes: 1.651

Total dones: 1.561

Mallorca presenta, en conjunt, altes taxes de masculinitat.

(Seguirà)

(&) Font: Juan Vidal, J. "Els Cens de Floridablanca a les Illes Balears, 1786-1787. Palma, 1989.

A . P . A .

L'Associació de Pares d'Alumnes del Col·legi Ca'n Bril

INFORMA :

El dia 20 de Juny de 1991 s'ha convocat Assemblée General Extraordinària per tots els associats, tenint com a Ordre del Dia:

DIMISIO DE LA JUNTA DIRECTIVA

PRESENTACIO DE CANDIDATURES

VOTACIO I CONSTITUCIO DE JUNTA DIRECTIVA

El dia 25 de Juny de 1991, s'ha celebrat la primera reunió de la nova Junta, i per votació entre els seus membres, la composició de la Junta Directiva és la següent:

Presidenta: Dona Maria Dolors Gili Juan

Vice Presidenta: Dona Antònia Ramis Mut

Secretària: Dona Marina Corelli

Tresorera: Dona Maria Llabrés Ramis

Vocal 1º: Don Lluís Llabrés Mateu

Vocal 2º: Don Josep Bibiloni Oliver

Vocal 3º: Dona Magdalena Corró Torrens

Vocal 4º: Don Sebastià Roig Miralles

Vocal 5º: Dona Margalida Bestard Campaner

Vocal 6º: Dona Maria Sastre Ramón

Vocal 7º: Dona Joana Crespí Capellà

Sencelles, a 19 de Juliol de 1991

La Secretària

Sr. Batle del Il.lustrissim Ajuntament de Sencelles.

L'Associació de Pares D'Alumnes del Col·legi Ca'n Bril , davant la deterioració del edifici i manca d'instal·lacions del mateix, i per tal d'ampliar la memòria que s'ha donat al Batle el dia 27 de juny de 1991 amb motiu de la seva assistència al Consell Escolar,

SOL·LICITA:

1). HABILITACIO D'UN AULA PEL 2ON CICLE D'EDUCACIO INFANTIL

S'ha de tenir en compte que per a el pròxim curs escolar, la inscripció d'alumnes per a aquest cicle d'Educació Infantil o Pre-escolar, és de 30 nins i nines de 3, 4 i 5 anys.

Tindran que formar-se dos grups i l'espai destinat actualmetn a aquest cicle és insuficient.

Després d'haver estudiat les possibilitats del edifici el més lògic hauria de ser que aquest alumnat ocupi les dues primeres classes, segons s'entra al edifici a l'esquerra.

La primera classe té dues portes d'entrada, una al vestíbul i l'altra a la galeria, i la segona classe una porta a la galeria.

Si l'estructura del edifici ho permet, suggerim que es faci la següent modificació: a) que a la porta del vestíbul, la part superior corresponent a l'arc resti fixa, i cadascuna de les fulles de la porta tinguin: a dalt vidre trasllucid i a baix fusta, així hauria més il·luminació natural.

b) una porta de comunicació entre les dues classes, així el nins i nines no haurien de passar per la galeria, sobretot pensant en el dies de pluja i fred.

2). HABILITACIO D'UN ESPAI PER AL MATERIAL

En la galeria del pati a l'esquerra hi ha una classe amb dues portes d'entrada. D'aquesta classe es podria ocupar una tercera part aprofitant una de les dues portes creant un espai per material separant-lo amb una paret prima de fusta o altre material que es consideri oportú.

Aquesta reforma no restaria espai útil a la classe tenint en compte el baix nombre dels alumnes.

3). ACONDICIONAMENT DELS SERVICIS DEL ALUMNAT.

Es necessari l'acondicionament de tréspols, rajoles, portes i sanitaris i també col·locar sanitaris a la mesura del petits.

4). REVISIO DE GOTERES, ELECTRICITAT, SOSTRÉS I TEULADES.

Durant el passat curs en moltes classes gotejava i havia filtracions d'aigua per les parets quan plòvia, també hi havia aigua pels cables d'electricitat i pel sòl.

Moltes plaques protectores d'endolls i claus de llum cauen si el nins o nines no les sostenen amb les mans.

¡AIXO ES MOLT PERILLOS!

5). PERSIANES, PORTES I FINESTRES.

Es fa precis una revisió a fons per reparar-les o canviar-les si fos necessari.

6). ARREBOSSADA I PINTURA.

Hi ha molts llocs dins i fora de l'edifici on ha caigut l'arrebossada de les parets, també hi ha rajoles trencades.

Es molt necessari pintar recordant que es pinta una Escola a on els nostres fills passen un mínim de cinc hores diàries durant vuit mesos a l'any, 8 ó 9 anys de la seva vida, i l'entorn, la il.luminació i el color poden predisposar i afavorir a fer feina i estudiar.

7). L'ENTORN.

El darrer punt i no menys important de tots, continua essent la seguretat dels nins i nines.

EL PAS DE VIANANTS del carrer Glosador Cartutxo està un altra vegada invisible i desitjam que es tengui en compte la necessitat i importància que té en qualsevol època de l'any.

No és possible ensenyar a nins/nines a atravessar degudament els carrers per un PAS DE VIANANTS que tot just es veu i que està pèssimament assenyalat per a els conductors.

Endemés seria aportú que hagués més PAS DE VIANANTS en altres punts del nostre poble, perquè ens ajudarien a tots els vianants, però sobre tot als més petits i al més vells perquè els caps de setmana, estius i altres dates assenyalades ser un vianant és un perill.

Tot el que hem sol.licitat es fonamenta en el nostre desig de pares de tenir una escola i un entorn en condicions per afavorir el desenvolupament dels nins i nines intentant evitar tots i cadascú el riscos i els accidents.

Per l'Associació de Pares un dels objectius és vetllar per a l'educació completa del alumnes, però si això no fos suficient, com a pares també fonamentam aquestes peticions en:

L.O.D.E. 8/1985 del 3 de Julio

TITULO PRELIMINAR: Artículo 5.A, Artículo 6.D.

TITULO PRIMERO: Capítulo I Artículo 14.2

Capítulo II Artículo 19

TITULO TERCERO: Artículo 41.E, Artículo 42.K.

L.O.G.S.E. 1/1990 del 3 de Octubre

TITULO PRILIMINAR: Artículo 2.B, Artículo 2.J.

DISPOSICION ADICIONAL: Séptima.

Amb aquest motiu i agraïnt la seva col·laboració, li saluda atentament en Sencelles, a 9 de Juliol de 1.991.

La Secretaria.

, Marina Corelli

Vist i Plau
Presidenta i Consellera Escolar.

Maria Dolors Gili Juan.

RESUM DE LITRES DE PLUJA CAIGUDA A SENCELLES DURANT ELS SEGÜENTS MESOS, SEGONS L'OBSERVATORI DE CA'N REI.

Gener: 164,1 litres

Abril: 42,1 litres

Febrer: 96,4 litres

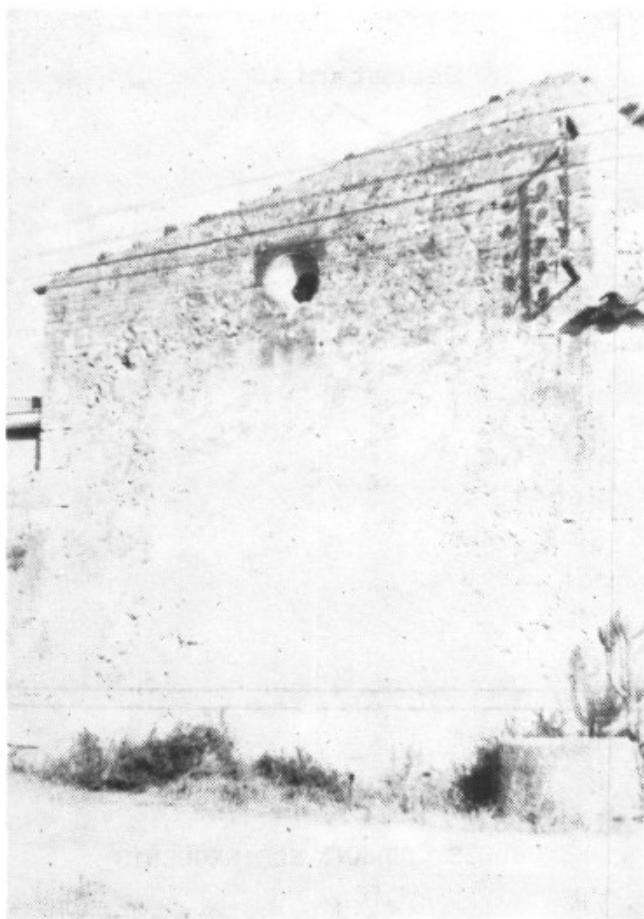
Maig: 74,2 litres

Març: 49,0 litres

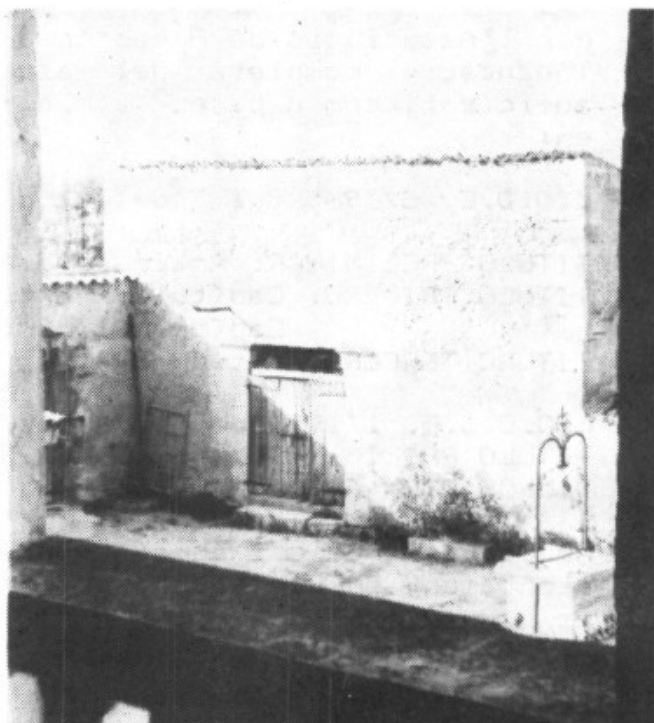
Juny: 61,1 litres

APUNTS PER UNA HISTORIA DE L'ESGLÉSIA DE SANT PERE DE SENCELLES

Aquest apartat de la revista SA SELLA, si no hi ha greus inconvenients i Déu ho permet, sortirà cada dos mesos. Seran solament, com el mateix encapçalament ho diu, apunts, troballes de documents de l'archiu parroquial.

Façana principal, el portal fou tapat, i s'obrí un portal a la part lateral, emprant-se les mateixes pedres.

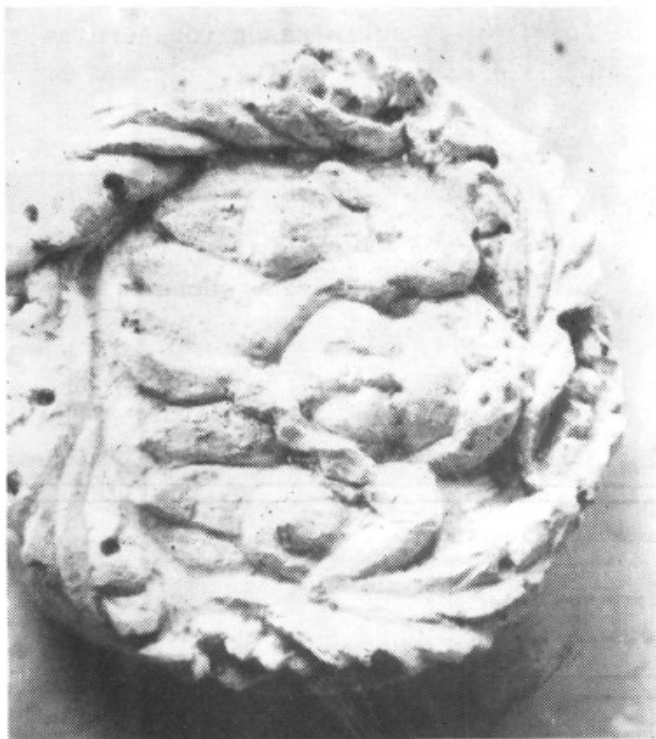

Portal abans situat a la façana principal i que actualment es troba dins la claustra de S'Erissal.

Tant de bo que hi hagués qualche historiador que emprengués la lloable labor d'enllestir la història de l'església del nostre poble, perquè tots sabem que un poble sense arrels, o que ignora la seva història, és un poble sense vida i sense futur.

Els primers APUNTS seran sobre l'oratori públic de S'Erissal.

El bisbe D. Pedro Rubio Benedicto i Herrero durant el mes d'octubre de 1780 va fer la Visita Pastoral a dit oratori. Això ens fa pensar que aquest oratori existia molt de temps abans.

Detall de la pedra de clau de volta del sòtil de l'oratori.

Actualment quasi no se'n conserva res, solament les parets i poca cosa més.

Tot seguit, la crònica que firmà el secretari de càmera del Sr. Bisbe Dr. D. Pedro Rubio:

Oratorio Público de S'Erissal

A cinco días del mes de octubre y año mil setecientos ochenta, a continuación de la Santa Visita a esta parroquia pasó Su Ilustrísima mi Señor acompañado de mi su infrascrito secretario, a hacerla al Oratorio Público llamado S'Erissal, y estando en él, visitó un altar que halló decente con un crucifijo, aara

y sepulcro y un cuadro de la Sagrada Familia, e, igualmente, reconoció los ornamentos propios de él, que constan en el siguiente inventario:

Primeramente un cáliz, un pie de bronce, copa y patena de plata.

ítem - una alba.

ítem - un misal con un atril.

ítem - dos casullas, la una de seda con friso de varios colores, y la otra de estambre morado.

ítem - un frontal de tela pintada.

ítem - dos corporales y dos bolsas.

ítem - dos cubrecálices, purificadores y lavabos.

ítem - tres toallas de altar.

ítem - una arca para guardar las ropas.

ítem - una mesa de tijeras en la Sacristía.

Ítem - un platillo para sus vinajeras.

ítem - una campana en el campanario y otra chiquita de mano.

ítem - una cruz con un crucifijo, y unas sacras.

ítem - cuatro candelabros de latón.

ítem - un confesionario.

ítem - dos gradas pintadas sobre el altar.

Todos los cuales ornamentos y bienes fueron entregados al

Rvdo. Bartolomé Ordinas, Pbro. titular de esta parroquia en ausencia, y por indisposición del Rvdo. Nadal Torrens, Pbro. Capellán de este oratorio, quien ofreció tenerlas en custodia con toda limpieza y aseo, y dar cuenta de ellos siempre que de orden de S.I. le fuese pedido.

Lo firmo yo su infrascrito secretario de cámara, y visita certifico
- Pedro Obispo de Mallorca.

Por mandato de Su Ilustrísima, el Obispo mi Señor Dr. D. Francisco Valdelmoro y Parresio, secretario.

Simó J. Garau Matas.

CARTES

GLOSAT

Com a assumpte particular
amb humor et contestaré
i si trobes que no ho dic bé
en podem tornar a parlar.

Estant a n'aquesta candidatura
que tu vares criticar
m'obligues a contestar
a sa carta que vares publicar,
enc que siguis tan lletruda.
23

M'agrada veure ses cares
per saber a qui he de contestar
però un altre pic serà
si és que tu en tenguís ganes.

Si els polítics són aguts
ho han de demostrar
has de saber perdre i callar
de si hi ha pedaços bruts.

Quan un nin encara és nano
(tots petits ho hem estat)
no està lleig parlar de gelat
ni tampoc d'es piano.

Si es poble s'equivocà
amb so votar es P.P.
ho has de prendre bé
i no t'has d'exaltar.

Si tenim coneixement
es poble hem de respectar
perquè és ell qui ha de triar
es que vol per Ajuntament.

Jo me sent senceller
i es poble en tot vull defensar
perquè és ell qui mos votà
i mos posaren de primer.

I si dius que no és així
expliquem sa veritat
que a jo encara m'ha quedat
resposta per a tornar-hi.

I ara perquè estigui clar
o per si m'has de menester,
jo som en Toni Ferrer
i visc a Ca's Canar.

I si tu véns allà
per qui has de demanar
és p'en Toni de Na Cavallera;
estic arran de sa carretera:
ho tendràs bo de trobar.

GRUP PARROQUIAL D'ACCIÓ SOCIAL

Ara fa un any, a una reunió que tenguérem els components del Grup d'Acció Social, i amb motiu del començament de curs, quan parlàvem de projectes a realitzar durant tot l'any, va sortir la idea de fer una Tómbola Benèfica organitzada per noltros, amb la participació de tot el poble.

L'objectiu de la tómbola era obrir-la per la Mare de Déu d'Agost, i per això ens posàrem en marxa tot d'una, fent una crida a l'Associació de la Tercera Edat, Club d'Esplai, coneguts i gent de fora poble, com és el cas d'un parell de Convents de la Caritat.

Des del principi li donàrem el nom de Tómbola Benèfica, però s'acostava l'hora de decidir a què destinariem els doblers.

Un dia, fent una volta per l'Església ens adonàrem que tenia moltes necessitats, observàrem una capella fonda (Capella del Roser) on ja no es veien les pintures degut a la humitat, una teulada de molts de metres quadrats que necessitava esser revisada, i a més, un dèficit de 400.000 pessetes. Veient això, per unanimitat, decidírem destinar-ho a l'Església.

La nostra illusió era recaudar el màxim possible per dur a terme l'anterior.

La resposta a la crida que férem va ser tan grossa que ens vérem amb feina per exposar tot el que teníem.

Gràcies a tota aquesta gent que de manera desinteressada va participar, ja sigui amb la donació d'objectes, amb l'aportació econòmica de tots els qui passaren per la Tómbola, a l'Ajuntament pel local, etc., se varen poder recaudar 311.000 pessetes.

Aquesta quantitat no és suficient per poder començar unes obres, ara bé, seguirem fent feina per aconseguir els doblers necessaris i poder començar-les.

Això ho aconseguirem amb la vostra ajuda, ja que l'Església és de tots, no només del capellà, com qualcú es pensa.

Respecte a l'assistència, hem de dir que hi va haver persones que ni tan sols s'hi acostaren, i altres, en canvi, vengueren casi cada dia. A aquestes persones, moltes de gràcies, perquè han entès que l'Església és seva.

A les que faltaren, no sabem si va esser degut a manca de temps, a falta d'informació o poc interès.

Una vegada més, vos donam les gràcies i vos demanam la vostra ajuda per seguir sumant a les 311.000 pessetes i poder dur a terme la conservació de la nostra Església.

CARTES

UN PLE PASSAT PER AIGUA.

Se'm fa difícil començar aquesta carta perquè hi ha tantes coses que es podrien dir que no sé per a on enllestir.

Començaré demanant a la Corporació municipal que s'aturin a pensar en el paper que fan quan ens deleiten amb les retransmissions (en diferit) dels plens municipals.

¿Per què? ¿Què volen demostrar amb això? ¿Que són més transparents i volen més bé que ningú pel poble?

Perquè si és això el que volen, que estudiin la manera de fer-ho més professionalment, que a l'hora de parlar en el cas del partit majoritari, no sigui sempre el mateix, perquè, del contrari, basta que hi assisteixi tan sols en Ventura Rubí, i els altres que quedin a ca seva. O si no, que comencin a posar-se al dia i que deixin que sigui un altre que contesti per ells. O és que no s'atreveixen? (tal vegada, quan ho provin, els anirà bé, "tal vegada", dic).

El ple que es va transmetre el dia 8 d'Agost va esser la mar d'entretingut i demostrà quines són les capacitats que tenen a l'hora d'afrontar un problema:

El Sr. Batle, el Tinent de Batle
i el Regidor de Cultura.

Comencem:

Pel que fa a la pregunta feta per l'oposició del Grup Independent, demanant a veure com es va compondre el programa de festes populars, i perquè no es va cridar als altres membres del consistori...

Resposta del Batle:

- "Se'ns va oblidar. Ha estat un fallo".

Pregunta del Regidor de Cultura a en Joan Roig, per demanar informació sobre les passades festes de la Mare de Déu (any 1990), a veure si varen esser gratuïtes... Per favor. On era vostè aquest any, que no ho sap? De vacances

a un país estranger o de meditació
dins ca seva?

A la pregunta: Què pensau fer amb la creu d'es Rafal?

Resposta del Sr. Batle:

- "L'hem de desplaçar. Atracar-la cap a la paret".

Resposta del Tinen de Batle:

- "Fer-la córrer".

No serà molt de moviment, senyors, això?

Quan es va demanar per la composició del tribunal, per la plaça d'auxilia administratiu a l'ajuntament...

Resposta:

- "President, Ventura Rubí; vocals, Joan Cirer i Francisca Nicolau".

Val més no comentar res.

Quatre vegades consecutives es
va demanar qui prepararia l'examen.

Resposta:

— " " "

Encara no ha sortida a llum.
La deuen cercar asseguts enmig
de la plaça del poble.

Passem al tema prioritari.

A la pregunta d'en Joan Roig si se'n durien l'aigua de Sencelles cap a Ciutat...

Resposta del Sr. Batle:

- "L'aigua de Sencelles, NO!".

A les hores, d'on, Sr. Batlle?

El Tinen de Batle ens va contar una història, que resulta que fa dos anys es varen firmar uns papers que, segons el Govern Central, d'aquí a 50 anys tots els pous serien de l'Estat. O sigui, segons ell, els pous no són nostres.

És que té por de no esser-hi a temps, que ja vol posar en vigor aquesta llei ara mateix?

També diguéreu que l'Ajuntament, en qualsevol moment pot expropiar un pou. I que és una manera de paliar als pagesos, als quals la terra no els és del tot rentable, i d'aquesta manera podrien anar un poc millor.

¿No és d'estranyar que aquests
pagesos que anomenau siguin precisa-
ment càrrecs públics de l'Ajuntament
de Sencelles?

Si sabien quines conseqüències podria dur això, la resposta d'en Ventura Rubí va esser:

- "L'Ajuntament és el propietari i és el qui comanda". "I si se controla l'aquífer, ell esta ben tranquil, i que les companyies públiques tenen dret a fer el que vulguin".

Tenia raó quan va dir el final: "Que si tronava, era que arribaria l'Esperit Sant".

L'opinió de na Francisca Nicolau va ser:

- "L'aigua corr".

Efectivament, té tota la raó. I una flor no fa estiu.

El Sr. Batle va dir que:

- "Es pot comparar en la venda d'un vedat de caça".

A què ve això de mesclar aigua amb conills, tords i perdis?

Per acabar aquesta carta, vull dir que crec que ha arribat l'hora de demostrar què és un poble, i que com a tal se l'ha de tractar amb dignitat, i no amb respostes sense to ni so.

A tots ens preocupa el tema de l'aigua, i la vostra obligació és mostrar cara i mirar que el poble surti d'aquest bullit particular on ens hem ficat i que al final pagarem tots, i si no vos veis amb coratge, a lo millor ha arribat l'hora que les persones que estiguin implicades amb aquest assumpte dimitesquin del seu càrrec públic.

Antònia Roig i Vallès.

CRONIQUE DE *Biniali*

Hola:

El meu nom és Marga, tenc catorze anys, i tenc el gust de contar-vos quatre coses. Jo soc sencellera, però surt per Biniali, allà on s'ho passen molt bé. Si surt per Biniali no és perquè no m'agradi Sencelles sino perquè visc entre els dos pobles, Sencelles també està molt bé.

Jo vaig amb un grupet d'allotes i totes juntes som vuit, però sempre se n'hi afegeix qualcuna. Els seus noms són: Queta, Nani, Marga, Joana Maria, Joana Ana, Queta Mary i jo.

Nosaltres no miram l'edat de les amigues, anam totes juntes, n'hi ha de quatorze fins a desset anys.

Els allots d'allà són molt simpàtics i quan mos juntam allots i allotes som una vintena. També mos feim amb els allots grans, de catorze fins devuit i pico d'anys. Amb el poble que ens feim més és amb el de Santa Eugènia, tenim

amigues i amics d'allà, quasi sempre venen o sinó nosaltres hi anam.

A l'estiu, el que solem fer és anar a la platja, amics i amigues, i sempre ens passa alguna.

Els cap de setmana, pel vespre, anam en el pub, i si són les festes de qualque lloc hi anam. Aquest estiu hem anat a les de Santa Maria, Sencelles, Santa Eugènia, Biniali, Consell,...

Quan esteim tots junts es molt divertit, ens montam cada "juerga" que és massa.

Ja no sé que os he de contar més per això em despedeixo de tots vosaltres i esper que quan llegigueu aquest text no vos ho passeu aborrit, adéu i fins un altra.

Ah!! una cosa que se m'havia olvidat, maldament que els sencellers i els binialers no es puguin veure molt, ja que els binialers no volen ser sencellers, jo em duc molt bé amb els dos pobles. ADEU.

Marga.

M U S I C A

Amb una simple ullada a les llistes d'èxits d'aquests darrers mesos d'estiu, tenim com a mínim un motiu de reflexió.

Observem les batalles de les discogràfiques per poder fer rentable la nostàlgia musical, veim als equips de màrketing de les cinc grans multinacionals del disc: EMI, WEA, BMG, POLYGRAM i CBS (SONY) submergits entre els seus arxius per veure que podran reeditar i vendre en els tres pròxims mesos. Tampoc tenen temps per escoltar les maquetes dels grups que comencen ni poden anar als clubs de música en viu per descobrir grups joves i distints.

Aprofiten qualsevol circumstància per fer una reedició: 10è aniversari de la mort d'un cantant, una pel·lícula, i de cap i volta ja tenim cents i cents de recopilacions dels Doors o Bob Marley, etc.

I si no és per un aniversari o una pel·lícula, no paseu pena, llavors sortiran els pessadissims Status Quo amb una nova recopilació o els Dire Straits treuran un disc després de cinc anys per fer-nos recordar que ells i ningú més són els déus, i que no escoltar-los és un sacrilegi.

Estam a un carreró sense sortida? Haurem d'escoltar als Status Quo, Led Zeppelin, Dire Straits

pels segles dels segles amen. No, la cosa no és tan greu. Avui en dia tenim a la nostra disposició mitjans que fa deu anys eren impensables i que els nostres germans majors haurien donat qualsevol cosa per tenir-los. Amb una mica de paciència i dues paraules d'anglès, sense donar-nos compte tenim un ventall de possibilitats musicals increïble. Mirant catàlegs i arriscant una mica a l'hora de comprar i llegint algunes revistes musicals podrem descobrir discos i estils musicals que no coneixiem.

També seria recomenable que ens dedicàssim més a anar a certàmens musicals estil pop-rock i promocionar-los al màxim amb el nostre ajud econòmic i la nostra assistència, que perdéssim una mica de temps en escoltar grups que no havíem vist mai i que ben bé ens podrien donar una bona sorpresa.

Finalment referint-nos a les actuacions musicals que hab tingut lloc per les festes de la mare de Déu d'Agost, des d'aquesta secció ens agradaria demanar a l'ajuntament que organitzàs concerts a l'estil pop-

rock o certàmens com les famoses 12 hores de rock, que a vegades es celebren a un lloc o l'altre.

Aquests aconteixements que es podrien celebrar per les mateixes festes o per la fira creim que serien més constructius i profitosos que les verbenes patxangueres amb pasoble i xa xa xa, ja que promocionarien una mica l'ofegat panorama musical illenc, que, entre les discoteques i "los conciertos del verano" estil Carlos Mata, estan anullant als grups mallorquins.

C A R T E S

Vos voldria fer una glosa,
no és que sigui glosador,
però un home, una vegada,
en certa ocasió,
ens va dir que va triar
un batle, un bon pastor.
Crec que ha perdut els papers,
sobre tot, el mes d'agost,
el dia de la revetla,
hi havia ovelles per tot.

No sé si faltava es ca
o no va sebre siular,
però això va esser un desastre:
tothom d'aquí cap allà.
Però ell sí va anar viu,
perquè es dia d'es ballar
va seure a primera fila
i als externs va convidar.

OPINIÓ

Les primeres notícies que vaig tenir de l'assumpte en qüestió varen esser que EMAYA volia fer uns pous a Sencelles. He de dir que vaig trobar que era molt greu, degut als antecedents d'aquesta empresa: els pous que fa són per davall el nivell de la mar i han perjudicat els pouets superficials. A més, aquests pous s'han fet dins una zona que no té les característiques que tenim a Sencelles, i presenten problemes de salinització.

M'he informat, per veïns del Terme de Marratxí, dels antecedents de l'empresa "Aguas de Marratxí" i m'han contestat que fa vint anys que treuen aigua de dins el terme, sense haver afectat el nivell de l'aigua, que es troba a uns 60 metres de profunditat.

Ara bé, no em basta la informació de paraula, ja que el que tenim entre mans és l'aigua: un bé de tots i, a més, de vital importància. Per això, deman que siguem tots els que vetlem pel bon desenvolupament de tal qüestió.

Creo que les millors eines de feina són la informació objectiva, científica, tècnica, legal, etc..., que ha d'estar al servei dels interessos del nostre poble, perquè això es faci sense perjudicar ningú.

La positura del grup municipal "Joves a la Sala" ha estat d'informar-se abans de xerrar. No creim convenient alarmar el poble amb informacions gratuïtes, tretes del desig d'enverinar l'opinió pública.

Creim que és un tema prou seriós com per donar-ne compte a un equip d'advocats perquè revisin el cas, i no per especular damunt el tema: el poble ha de saber la veritat i la realitat legal de l'assumpte.

Per tant, al passat ple, demanàrem informació i al següent, demanàrem la formació d'un equip municipal o una comissió específica per al tema de l'aigua.

Ja sabem que això, per a alguns, és molt poc; dóna més amollar-se de la llengua i dir qualsevol cosa.

Ens estem movent per fer un seguiment d'aquesta qüestió. Com a regidor de l'Ajuntament de Sencelles m'ofereixo a investigar i donar resposta a qualsevol pregunta que es vulgui fer.

Sa nostra meta és treure tota la informació dels organismes oficials per escrit i fer constar que volem el més estricte compliment de la llei, així com garantir que no es posi en perill els aqüífers, que són un patrimoni de tots els habitants de les Illes i, especialment, dels Sencellers.

Informació Oficial de S.H.B. (Servei Hidràulic Balear), (abans "Jefatura de Minas").

- Zona 9: Lloc on es pretén fer els pous.

Zona determinada per la llei, com a "Zona no restringida".

--Què vol dir "Zona no restringida"?

Zona on es treu una quantitat d'aigua determinada

per a un assaig o prova d'extracció.

- Qui duu a terme la direcció i control de tal assaig?
El S.H.B.

- Per quin motiu aquesta zona 9 es defineix com a zona lliure?

El nivell de les aigües depèn de la pluviometria anual a la Serra Nord i no d'una reserva acumulada. Aquestes aigües es troben per damunt el nivell de la mar; per tant, no es corre perill de salinització.

- Informació que ha donat l'Ajuntament al respecte.

La coneixem tots els qui assistirem al Ple de l'Ajuntament:

- L'empresa "Aguas de Marratxí S.A." pretén fer una sèrie de pous no determinada, d'un nivell mig de 100 tm/h., - 60 Tm/h. i 80 Tm/h., al llarg del Terme de Sencelles.
- Va donar informació dels aspectes legals de cara a una indemnització a possibles afectats, contemplada per la llei d'Aigües.
- La llei diu ben clar que, per ordre de preferència, és prioritari l'abastiment de la població i, per tant, Sencelles no pot quedar sense aigua.

Informació Oficial Obligatòria.

El procés legal a seguir per l'empresa concessionària, en aquest cas, "Aguas del Término de Marratxí, S.A.", per fer perforacions a Sencelles és el següent:

Demanar permís als organismes competents, no a l'Ajuntament. L'Ajuntament només té competències en matèria d'obres d'infraestructura per conducció d'aigües. Es pot oposar en primera instància, però l'empresa concessionària té dret a recórrer a un procediment legal que es coneix com a expropiació forzosa, que tots coneixem en altres casos com a carreteres, línies elèctriques d'Alta Tensió, telèfons...

Després d'haver fet les perforacions, les proves d'assaig i altres tràmits burocràtics, la concessió administrativa ha de sortir al BOCAIB o al BOE i això dona l'oportunitat de presentar al·legacions.

Guillem Salas i Caldentey

NOTA DE REDACCIÓ:

Els articles d'aquesta revista expressen únicament l'opinió dels propis autors.

La data màxima per entregar cartes al director o articles pel pròxim número de Sa Sella és dia 31 d'Octubre.

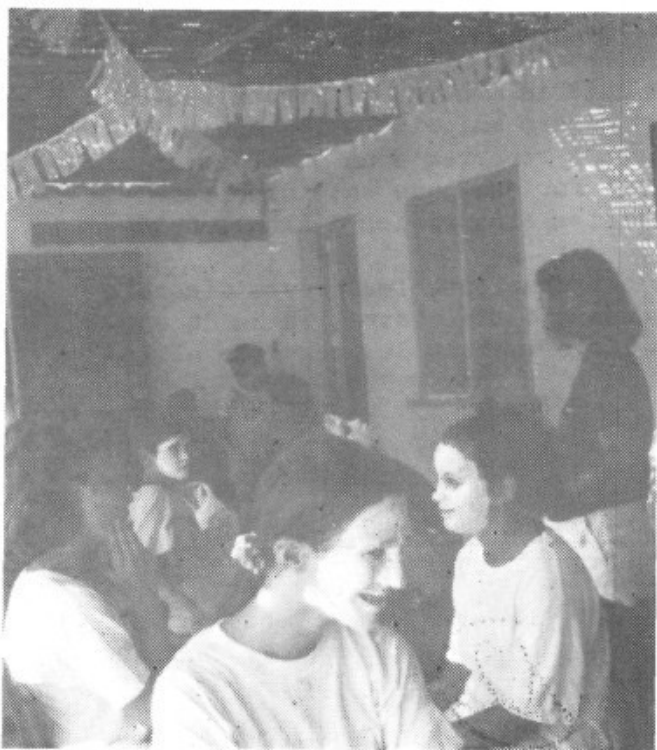
La quota única de publicitat en un tamany targeta és de 1000fr.

CAMPAMENT D'ESTIU A SÓLLER

Entre els dies 18 i 25 del passat més d'Agost va tenir lloc el campament infantil organitzat pel Club d'Esplai de Sencelles. Aquesta vegada, el lloc elegit per dur-ho a terme va esser el Port de Sóller.

El campament estava compost per: 45 allots, 9 monitors, Sor Angela, Don Simó i 3 cuineres.

Durant la setmana que va durar el campament es van desenvolupar distintes i variades activitats. La primera part del matí era la dedicada a fer treballs manuals, com herbolaris, sal de colors, caretes de guix, etc., i acabàvem amb un refrescant bany a les aigües del Port de Sóller.

Després del dinar hi havia temps lliure pels nins, que el passaven a un parc infantil que estava al costat del casal; allà jugaven amb les engronsadores, el tobogan i altres entreteniments. Llavors, hi havia activitats destinades a preparar les vetlades i una altra nnedada abans de sopar. Després ja es feien les vetlades, sempre diferents i que acabaven amb cançons abans de tornar al llit, damunt les dotze.

Cada jornada va estar dedicada a un tema diferent, però relacionat amb les nostres vides, així com la naturalesa, Mallorca, Sencelles, etc.

D'aquest campament, com de tants altres, es poden comptar moltes anècdotes, com el sempre perillós i mogut primer vespre que va acabar ben entrada la matinada i amb sessió de gimnàstica inclosa.

El vespre que més es recordarà serà el de dimecres, quan dos monitors desaparegueren i els al·lots els hagueren de cercar. Hi va haver molta por i passaren un poc de pena, i qualcú que no va acceptar la broma fins al dia següent.

També hi va haver sortides a Sóller (amb el tramvia), i al Port de Sóller, encara que hem de destacar l'excursió amb barca a Cala Tuent, activitat que va agradar bastant als nins i nines, ja que varen poder contemplar part de la Serra de Tramuntana des d'un lloc que pocs mallorquins coneixen.

Menció apart mereixen les cuineres, tres mares que es varen oferir a fer la pesada feina de fer el menjar, un bon menjar, encara que no tenien cap experiència de cuinar per tanta gent.

Es de destacar la feina que va dur a terme Sor Angela. Va ajudar molt als monitors, sobre tot, en l'atenció dels nins més petits.

Dels monitors, els qui han de donar la seva opinió són els nins i nines, però hem de valorar el seu sacrifici a l'hora d'organitzar un aconeteixement com aquest.

Per acabar, crec que podem afirmar que va esser un bon campament, que els nins i nines s'ho varen passar molt bé i esperam que tenguí continuïtat durant els propers anys.

SA NOSTRA VEGETACIO

ELS ARBRES DEL NOSTRE ENTORN:
LES PINACEES (ELS PINS)

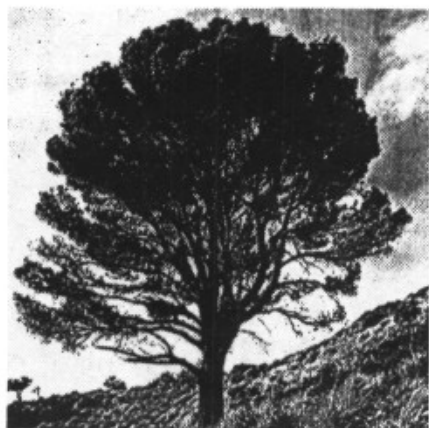
De fet, el pi és l'arbre més abundant dels espais naturals de la nostra illa i el més abundant del nostre poble o terme. Les espècies que podem trobar són les següents:

- pinus halepensis (pi, pi blanc).
- pinus pinea (pi-ver, pi pinyoner).
- pinus canariensis (pi canari).

El pinus halepensis (pi) és un arbre que pot arribar a 20 metres d'alt, amb un tronc recte al pla i torçut a espais ventosos (muntanya), d'escorça platejada, amb dues fulles dins cada vaina, que duren dos anys, curta i prima d'un verd clar, flors masculines allargades, cilíndriques sobre un botó terminal. Les pinyes són solitàries, còniques i allargade de color marronenc, brillants. Els pinyons són petits, de 5 a 7 mil·límetres, grisos, amb una ala marronenca, 3 ò 4 vegades més llarga que el fruit. Floreix a la primavera i fructifica a la tardor de l'any següent. Del pi surt la trementina i serveix per curar la bronquitis.

Citarem alguns exemplars dignes de mencionar per la seva gruixa i bellesa: El pi de ca sa mestra, el pi gros de Son Morro, el pi gros de Can Raió, el pi gros de Sa Talaia.

Temps enrera, aquests pins s'arreglaven per caçar tords amb visc i reclam.

El pinus pinea (pi-ver o pinyoner) és un arbre que pot arribar a 25 metres d'alt i un tronc de 2 metres de diàmetre. Les branques superiors formen una capa rodona i espesa en forma de parasol, amb un tronc gris-rojenc profundament cruïat, amb fulles grosses que duren de dos a tres anys, de 10 a 15 cm., més gruixada que la del pi comú. Les pinyes són grosses i brillants, els pinyons són grossos amb la clovella dura. Les llavors són comestibles i molt apreciades. Floreix a la primavera i fructifica a la tardor del tercer any.

Citarem alguns exemplars, com el pinar ver de Sa Talaia, el pi ver de Ca'n Mutxo i el pi ver de Ca'n Xim.

Gràcies a que la fusta dels pins és de baixa qualitat, perquè degut al baix preu de la mateixa s'estan conservant els pinars.

El pinus canariensis (pi canari) només es cultivat com a ornament; també va servir d'inspiració al nostre poeta Costa i Llobera en "Lo pi de Formentor", del qual citarem una estrofa:
 Mon cor estima un arbre
 més vell que l'olivera
 més poderós que el roure
 més verd que el taronger.
 Conserva de ses fulles
 l'eterna primavera
 i lluita amb les ventades
 que atupen la ribera
 con un gegant guerrer.

ELS NOSTRES TALAIOTS

ELS TALAIOTS DE CA'S CANAR

La situació dels talaiots de Ca's Canar la localitzam dins del terme de Sencelles, passant per davant les cases de Ca's Canar, anant cap als Son Bois.

A dins la finca, hi trobam dues construccions talaiòtiques, situades a uns 15 metres l'una de l'altra.

El primer talaiot està bastant bé de conservació. Les seves característiques són: Forma quadrada, massís, amb corredor d'accés que ens duu a damunt del talaiot. Aquest passadís té una llargària de 3,20 metres, una amplària de 0,80 metres i una alçada de 1,75 metres. El talaiot té una superfície aproximada de 43,10 metres quadrats i una alçada de 2,70 metres.

L'altre talaiot ens fa pensar que era de característiques similars, ja que només es conserven dues parets en bon estat, i la resta està enderrocada a causa de la vegetació.

OPINIO : L'AIGUA DE SENCELLES CAP A PALMA

QUINA ES LA TEVA OPINIO SOBRE EL TEMA DE L'AIGUA, TEMA QUE, DARRERAMENT, ES TRACTA A CADA PLE MUNICIPAL?

Miquel Ferragut, de Ca'n Xotano.

Si tanmateix no aprofiten l'aigua, se'n va cap a la mar, perquè la treim a nivell de tal. Jo he estat fent feina a un hort durant 15 anys i he vist que el nivell de l'aigua s'ha mantengut.

Guillem Mut, de Ca'n Revell

Està molt mal fet, perquè primer l'hem d'aprofitar nosaltres abans que se l'enduguin. Perquè, com diuen, a Bunyola s'ha acabat l'aigua, i a Sencelles passarà el mateix.

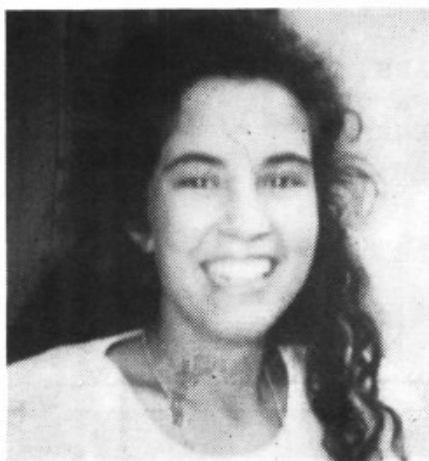

Antònia Roig, de Ca'n Negret.

Crec que és indignant pel poble veure que les màxims responsables siguin les màxims autoritats del municipi que vulguin omplir-se les butxaques d'una de les coses que és un bé públic.

Toni Puig, de Ca'n Liento.

Si no ha de faltar aigua al poble, se'n poden dur. Però segurament quedarà eixut, perquè els forasters xupen molt.

Antònia Vallès, de Ca'n Merris.

Ens hem de plantejar cada un que si ens fessin un pou dins ca nostra i ens donassin un milió cada any, (per no dir una altra xifra), què fariem?. Però com que a ca nostra no tenim cap pou, ni ens donaran cap milió...

Tomeu Pons, de Ca'n Rei.

No bec aigua, bec vi. No estic informat lo suficient. Pens que les tuberies poden treballar en doble sentit, anada i tornada, i també ens poden donar qualque cosa.

Francisca Verd, de Ca'n Papa.

Crec que és vergonyós que els responsables d'una comunitat puguin jugar amb una cosa com l'aigua. Segur que si els beneficis no fossin directament per ells no ho haurien permès.

De totes maneres, molt em fa l'afecte que això és només el principi del que cap esperar mentre ells comandin.

Ara que tots ja estam acostumats a restringir i a pagar a preu d'or l'aigua.

CAJA DE BALEARES "SA NOSTRA"

LA CAIXA D'ESTALVIS DE LES BALEARS, LES
RECORDA QUE TE UNA OFICINA OBERTA PER A QUAL-
SEVOL TIPUS DE SERVEI QUE HAGUEU DE MENESTER
A:

CARRER ANTONI MAURA , 7

SENCELLES

TFON: 591566

MUY INTERESANTE
Pagamos hasta el

13%^{TAE}

desde la primera peseta.

Sin comisiones ni descuentos.

en imposición a plazo fijo, a doce meses de
MARCH HIPOTECARIO, S.A.

De 1 000 000 a 2 500 000 # 12... TAE

De 2 500 000 a 5 000 000 # 12.50 TAE

A partir de 5 000 000 # 13... TAE

Infórmese en cualquiera de nuestras oficinas.

BANCA MARCH

BANCA MARCH

CARRER ES RAFAL, 7

Tel. 591350

SENCELLES